

Voorstel regiораad

Auteur : H.M. Bolhaar en A.A. Rödel

Datum : 21 mei 2008

Code : 2008/3

Reg.nr. : 08001212

Agendapunt:

Onderwerp : Het belang van Regio Twente in Twence B.V.

Samenvatting

Naar aanleiding van de door Ernst & Young uitgevoerde second opinion stelt het dagelijks bestuur voor:

1. Een keuze te maken uit de volgende door Ernst en Young voorgestelde, in paragraaf 2.2.1 omschreven, scenario's:
  1. Het actief aandeelhouderschap waarbij door alle gemeenten financiële garantstellingen worden verstrekt voor investeringen van Twence B.V. en alle gemeentelijke afvalstromen bij of via Twence B.V. worden verwerkt.
  2. Het verkopen van het volledige belang van Regio Twente in Twence B.V. waarbij het afvalleveringscontract wordt herijkt en de koper wordt geselecteerd aan de hand van het 'Strategisch plan verkoop belang Regio Twente in Twence'.
2. Indien uw raad kiest voor het onder 1.1 omschreven scenario zijn daaraan de volgende voorwaarden verbonden:
  1. Het door Regio Twente verstrekken van financiële garantstellingen voor investeringen van Twence B.V.
  2. Het door alle gemeenten aanleveren aan alle gemeentelijke afvalstromen bij Twence.
3. Indien uw raad kiest voor het onder 1.2 omschreven scenario in te stemmen met:
  1. Het starten en doorlopen van een verkoopproces met betrekking tot het volledige door Regio Twente indirect gehouden belang in Twence B.V. door het doen van een geconditioneerde uitnodiging aan geïnteresseerde partijen om een bod uit te brengen op 100% van de aandelen in Twence Beheer B.V. of via Twence Beheer B.V. op 81,9% van de aandelen in Twence B.V. gezamenlijk met de aandelen in Twence B.V. gehouden door Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen (3,1% gewone aandelen) en eventueel Essent N.V. (15% cumulatief preferente aandelen). (*zie schematische weergave in figuur 1*).
  2. Het strategisch verkoopplan en dit plan als uitgangspunt te hanteren bij het doorlopen van het verkoopproces.
  3. Het tot 1 juli 2022 geldende contract voor de levering van brandbaar huishoudelijk afval wordt herzien overeenkomstig paragraaf 5.1.1 en de vaststelling van de tekst daarvan te delegeren aan ons bestuur, gehoord de portefeuillehouders afval en financiën.
  4. De in het "Afsprakenkader afvallevering" opgenomen afspraken met betrekking tot GFT om te zetten in een contract overeenkomstig paragraaf 5.1.2 en de vaststelling van de tekst daarvan te delegeren aan ons bestuur, gehoord de portefeuillehouders afval en financiën.
  5. Het delegeren van het definitieve besluit tot directe of indirecte verkoop van het volledige door Regio Twente indirect gehouden belang in Twence B.V. aan ons bestuur, gehoord de regiораad.
  6. Het uitkeren van de verkoopopbrengst van Twence B.V. of Twence Beheer B.V., onder aftrek van de kosten van de verkoop (o.a. proceskosten, adviseurskosten) en € 80 miljoen voor de twee regionale investeringsfondsen voor uitvoering van de Agenda van Twente, aan de deelnemende gemeenten op basis van het inwoneraantal en met inachtneming van het vermeldde in de paragrafen 6.2.1 en 6.2.2.
  7. Het ten laste van de deelnemende gemeenten brengen van eventuele garantie- en overige verplichtingen voortvloeiend uit de verkoopovereenkomst, e.e.a. naar rato van hun aandeel in de opbrengst.

De voorkeur van het dagelijks bestuur gaat uit naar het onder 1.2 omschreven scenario.

Aan de regioraad,

1 Inleiding

Op 16 augustus 2007 hebben wij u toegezonden het advies d.d. 13 juli 2007 dat de door ons ingestelde bestuurlijke adviescommissie (de commissie Brekelmans) aan ons heeft uitgebracht over het belang van Regio Twente in Twence B.V. Deze commissie heeft bij haar advisering gebruik gemaakt van de op ons verzoek door ING Corporate Finance uitgevoerde verkenning naar de strategische mogelijkheden van het belang in Twence B.V. Deze verkenning heeft vertrouwelijk voor u ter inzage gelegen.

Op 27 augustus 2007 hebben wij ons standpunt over het advies van de commissie Brekelmans bepaald. De overgrote meerderheid van ons bestuur besloot uw raad voor te stellen in te stemmen met het starten en doorlopen van een verkoopproces met betrekking tot het belang van Regio Twente in Twence B.V. Eén lid was niet principieel tegen de verkoop, maar heeft de voorkeur uitgesproken voor de optie van maximale winstuitkering.

Het advies van de bestuurlijke adviescommissie en het meerderheids- en minderheidsstandpunt van ons bestuur over het advies is in een op 29 augustus 2007 gehouden besloten vergadering van uw raad toegelicht en besproken. Ons voorstel aan uw raad is toen uitgereikt. Vervolgens zijn ons voorstel en het advies op 30 augustus 2007 toegezonden aan de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden ten behoeve van het bepalen van het gemeentelijk standpunt in de regioaardsvergadering van 24 oktober 2007.

Op 5 september 2007 hebben wij voor de gemeenteraadsleden een informatiebijeenkomst georganiseerd. De vragen die daar gesteld zijn hebben wij in een notitie opgenomen en van een antwoord voorzien. Deze notitie is aan de leden van uw raad en aan de colleges en raden gestuurd. Dit geldt ook voor de vragen die nadien vanuit de gemeenten zijn gesteld en door ons zijn beantwoord.

Op initiatief van de gemeenteraad van Hengelo heeft met onze medewerking op 26 september 2007 een discussie- en debatavond voor raads- en collegeleden en andere belangstellenden plaatsgevonden. In de maanden september en oktober 2007 is ons voorstel in de colleges en raden besproken.

Gedurende het hiervoor vermelde behandelingstraject hebben wij gemerkt dat ons voorstel nog diverse vragen oproep. Ook hebben we van diverse gemeenten het verzoek gekregen de besluitvorming meer tijd te geven en bereikten ons signalen dat een second opinion gewenst was. Wij hebben daarom op 10 oktober 2007 besloten de besluitvorming uit te stellen. Wij hebben u en de gemeenten hierover geïnformeerd bij brief van 11 oktober 2007. In uw raad van 24 oktober 2007 hebben wij u de procedure voor de voortzetting van de behandeling van ons voorstel aan u voorgelegd en toegelicht. Centraal daarin stond de uitvoering van een second opinion.

In het op 8 november 2007 gehouden gezamenlijke portefeuillehoudersoverleg afval en financiën hebben wij de 'Notitie second opinion besluitvorming over belang Regio Twente in Twence B.V.' met de portefeuillehouders besproken. In de notitie was de vraagstelling voor de second opinion opgenomen. De in het portefeuillehoudersoverleg gemaakte opmerkingen zijn vervolgens verwerkt en de bijgestelde notitie is voor een laatste reactie gestuurd aan de colleges van burgemeester en wethouders. De reacties die daarop zijn verkregen zijn verwerkt in de definitieve notitie.

Op 14 november 2007 hebben wij een viertal adviesbureaus gevraagd een offerte met een plan van aanpak aan ons voor te leggen. De selectie van de bureaus heeft plaatsgevonden in overleg met de gemeentelijke portefeuillehouders afval en financiën. De ingediende stukken zijn aan deze portefeuillehouders voorgelegd en aan hen is gevraagd naar welk bureau de voorkeur uitging. De portefeuillehouders die (tijdig) hebben gereageerd gaven alle de voorkeur aan Ernst & Young. Wij hebben daarom besloten de opdracht aan dit bureau te gunnen.

2 Rapport Ernst & Young

2.1 Vraagstelling

De hoofdvragen van de second opinion zijn:

1. *Is afvalverwerking een publiek belang in die zin dat deze taak niet volledig door de markt kan worden uitgevoerd, zonder enige vorm van aandelenbehoud en wat zijn hiervan de mogelijke risico's?*
2. *Indien afvalverwerking een publiek belang is, is het dan wenselijk om de aandelen van Twence B.V. te verkopen of ligt het gedurende 10 jaar verkrijgen van een superdividend meer voor de hand.*

Naast deze hoofdvragen zijn er 9 deelvragen voorgelegd.

2.2 Advies

Ernst & Young heeft op 28 januari 2008 haar bevindingen aan ons gerapporteerd. Het rapport van dit bureau heeft u inmiddels via de gemeente ontvangen. In grote lijnen onderschrijft Ernst & Young de conclusies van ING Corporate Finance en de commissie Brekelmans namelijk:

- dat er geen belangrijke publieke belangen zijn die noodzaken tot overheidsaandeelhouderschap; de rol van de overheid ten tijde van de oprichting van de afvalverbrandingsinstallatie was een andere dan deze heden ten dage is.
- ook ligt volgens hen, overeenkomstig de analyse van ING en de commissie, het verkopen van het belang in Twence B.V. voor de hand. Dit gezien de ontwikkelingen in de afvalmarkt en de positie van Twence B.V.; en
- tot slot is Ernst & Young van mening dat op het moment van het advies van de commissie Brekelmans het transactieklimaat gunstig was.

Ernst & Young heeft de adviezen van de commissie Brekelmans en de daaraan ten grondslag liggende analyse van ING Corporate Finance getoetst. Daarnaast heeft het bureau een onafhankelijke en integrale analyse uitgevoerd.

2.2.1 Twee scenario's

Ernst & Young stelt Regio Twente voor te kiezen uit twee scenario's (*onderstaande tekst is letterlijk overgenomen uit het rapport van Ernst & Young*):

1. Of Regio Twente continueert haar positie als meerderheidsaandeelhouder, met als primaire doel het borgen van publieke belangen, waaronder het realiseren van zo laag mogelijke verwerkingstarieven voor verbranding van huishoudelijk afval tegen zo hoog mogelijk milieurendement. In dit scenario komt het afvalverwerkingsbedrijf weer dichterbij Regio Twente c.q. de Twentse gemeenten te staan (Twence als overheidsbedrijf). Voorwaarden: alle gemeentelijke afvalstromen lopen via Twence, en Regio Twente of de Twentse gemeenten staan garant voor de investeringen van Twence. In dit scenario past het ook dat de Regio Twente probeert de capaciteit, die zij vanuit de eigen regio niet kan vullen, te vullen met huishoudelijk afval aangeleverd door mede-overheden. Een mogelijk pluspunt daarvan zou kunnen zijn dat dan de afhankelijkheid van bedrijfsafval van het bedrijf Twence vermindert (*noot: veel gemeenten hebben echter langjarige contracten gesloten met afvalverwerkingsbedrijven, zodat dit geen eenvoudig traject is*). Regio Twente werkt in dit scenario als een actieve aandeelhouder samen met Twence aan de toekomst van het afvalverwerkingsbedrijf in de regio. Dit kan betekenen dat gekozen wordt voor een sterk innovatief profiel, pregnanter dan op dit moment, ook als daar een prijskaartje aan hangt voor regio en dus burgers, vanuit de wens om op dit terrein beleidsmatig vóórop te lopen.
2. Of Regio Twente laat de verwerking van afval over aan de markt en verkoopt het volledige belang in Twence B.V., waarbij de mogelijke publieke belangen door Regio Twente worden gewaarborgd door aan de verkoop van de aandelen bepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld op het vlak van tarieven, het behoud van werkgelegenheid of het stimuleren van innovatieve milieu-investeringen) te verbinden. Dit scenario geeft Twence de mogelijkheid om met een nieuwe (strategische) partner als meerderheidsaandeelhouder verder te werken aan de toekomst van het afvalverwerkingsbedrijf in de regio.

Het behoud van een minderheidsbelang of een gouden aandeel wordt door Ernst en Young afgeraden omdat dit de verkoopwaarde negatief beïnvloedt.

2.2.2 Verkoop van volledige belang in Twence B.V.

Ernst & Young adviseert Regio Twente te kiezen voor de verkoop van het volledige belang in Twence B.V. Het bureau komt tot dit advies op grond van de volgende overwegingen:

- de aan afvalverwerking verbonden publieke belangen kunnen adequaat worden geborgd langs andere wegen dan die van continuering van het aandeelhouderschap;
- de financiële risico's voor de Twentse gemeenten zijn naar verwachting bij verkoop kleiner dan bij continuering van het aandeelhouderschap;
- vanuit beleidsmatig oogpunt vormt wet- en regelgeving op nationaal en Europees niveau voldoende waarborg voor de relevante milieudoelen;
- aan verkoop kleeft het beleidsmatige voordeel dat financiële en beleidsmatige doelen op het gebied van afval en milieu dan weer beter met elkaar sporen: op dit moment heeft Regio Twente immers als aandeelhouder een financieel belang om te zorgen voor voldoende afvalaanbod voor de AVI, terwijl vanuit milieuperspectief juist steeds meer wordt ingezet op preventie en inperking van afvalstromen en
- de keuze voor het uitkeren van superdividend in plaats van de verkoop brengt voor Regio Twente extra risico's met zich mee.

2.2.3 Verkoopmoment

Ernst & Young zegt dat het 'juiste verkoopmoment' niet bestaat en ook niet kan worden getoetst. Op het moment van het afgeven van het advies door de commissie Brekelmans was het transactieklimaat gunstig.

Door ontwikkelingen op de kapitaalmarkt is het moeilijker te voorspellen of nu het juiste moment is. Wel constateert Ernst & Young dat er momenteel nog steeds voldoende belangstelling bestaat voor Twence B.V., hetgeen er op duidt dat ook januari 2008 mogelijk een goed moment zou kunnen zijn. De vraag is of hiervan in mei 2008, wanneer de besluitvorming plaatsvindt, nog sprake is.

2.3 Procedure

Het rapport van Ernst & Young is gestuurd aan de gemeentelijke portefeuillehouders afval en financiën. Ernst & Young heeft op 13 februari 2008 haar bevindingen aan hen toegelicht. De algemene conclusie van de portefeuillehouders was dat het een kritisch en goed onderbouwd onderzoeksrapport is en dat het rapport antwoord geeft op de gestelde vragen.

Op 12 februari 2008 hebben wij het rapport toegezonden aan de griffiers met het verzoek een kopie te verstrekken aan de raadsleden.

Op 21 februari 2007 is er voor raads- en collegeleden een bijeenkomst geweest waarin Ernst & Young een toelichting op het rapport heeft gegeven. Tijdens deze bijeenkomst hadden de deelnemers volop de gelegenheid hun (positief) kritische vragen te stellen aan Ernst & Young.

2.4 Standpunt dagelijks bestuur

In ons oorspronkelijke voorstel heeft de overgrote meerderheid van ons bestuur uw raad voorgesteld te besluiten in te stemmen met het starten en doorlopen van een verkoopproces met betrekking tot het belang van Regio Twente in Twence B.V. Dit was gebaseerd op de adviezen van ING CF en de commissie Brekelmans. Een lid was niet principieel tegen de verkoop, maar heeft de voorkeur uitgesproken voor de optie van maximale winstuitkering. Ook na weging van de resultaten van de second opinion blijft dit lid dezelfde voorkeur houden.

Wij kunnen ons vinden in de keuze die Ernst & Young aan ons heeft voorgelegd (zie paragraaf 2.2.1). In het kort komt dit neer op een actief aandeelhouderschap van Regio Twente waarbij aan bepaalde voorwaarden moet worden voldaan of verkoop van het volledig belang in Twence B.V. Wij leggen deze keuze daarom aan uw raad voor waarbij onze voorkeur, op basis van het hierna vermelde, uitgaat naar het verkopen van het volledig belang van Regio Twente in Twence B.V.

2.4.1 Medewerking gemeenten

Het door Ernst & Young geopperde actieve aandeelhouderschap, leidt tot een geheel andere invulling van aandeelhouderschap dan tot nu toe het geval is geweest en vereist de medewerking van alle deelnemende gemeenten. In tegenstelling tot de huidige situatie zullen alle gemeenten in dit scenario moeten instemmen met het verstrekken van financiële garantstellingen voor investeringen van Twence B.V. en alle gemeentelijke afvalstromen bij of via Twence B.V. moeten laten verwerken. Indien niet alle gemeenten expliciet aangeven hieraan mee te werken is het scenario van het actief aandeelhouderschap niet realistisch.

2.4.2 Financiële garantstelling

De financiële garantstelling van de door Twence B.V. aangevane geldleningen (maximaal € 145 mln.) ten behoeve van investeringen in de derde verbrandingslijn en de BEC (Biomassa Electriciteits Centrale) van Twence B.V. is enkele jaren geleden door de meerderheid van de gemeenten (9 gemeenten omvattende 74,2% van het inwoneraantal) in het overleg van de portefeuillehouders financiën op 10 november 2005 afgewezen.

De argumentatie hiervoor, mede op basis van een door de kerngroep financiën uitgebracht advies, was dat men van mening was dat:

- Twence B.V. een bedrijf is dat bewust op afstand is gezet door de gemeenten;
- men op principiële gronden, veelal gebaseerd op het treasury statuut, niet wenste in te stemmen met een uitbreiding van de garantstelling; het risico behoort tot normale bedrijfsvoering van het op afstand gezette bedrijf en Twence B.V. moet daarom in haar eigen financieringsbehoefte voorzien zonder garantstelling van Regio Twente als aandeelhouder; en
- men geen overheidsmiddelen bloot wilde stellen aan risico's in de afvalmarkt.

Het advies vanuit het portefeuillehoudersoverleg financiën was voor ons aanleiding om het voorstel voor garantstelling niet voor te leggen aan de regio raad.

Wij verwachten niet dat veel gemeenten het standpunt met betrekking tot financiële garantstelling (voor door Twence B.V. aangevane en eventueel nog aan te gane geldleningen) zullen wijzigen.

2.4.3 Alle afvalstromen naar Twence B.V.

Ook is het de vraag of alle gemeenten wel bereid zijn alle afvalstromen naar Twence B.V. te brengen. In de afgelopen jaren is gebleken dat de gemeenten in toenemende mate voor het verwerken van bepaalde deelstromen gebruik gaan maken van andere afvalverwerkers. Aan de keuze voor andere verwerkers zullen valide motieven ten grondslag liggen en de kans dat dit wijzigt, achten wij niet groot.

2.4.4 Bevestiging advies commissie Brekelmans

De door Ernst & Young uitgevoerde second opinion onderschrijft in grote lijnen de adviezen van de commissie Brekelmans en ING CF. Het bureau doet dit op basis van een heldere analyse en een verdieping van de materie. In het advies van Ernst & Young om te kiezen voor de verkoop van het volledige belang in Twence B.V. zien wij een bevestiging en zelfs versterking van ons eerdere meerderheidsstandpunt. Wij zien daarom geen aanleiding van dit standpunt af te wijken.

2.4.5 Verkoopmoment

Voor wat betreft het verkoopmoment geeft Ernst & Young aan dat dit ook januari 2008 nog zou kunnen zijn. Het bureau baseert dit op de constatering dat haar gebleken is dat er nog steeds voldoende belangstelling voor Twence B.V. bestaat. Uit signalen die wij uit de markt ontvangen maken wij op dat deze belangstelling ook na besluitvorming door uw raad op 21 mei in voldoende mate aanwezig zal zijn. Zoals wij al eerder hebben aangegeven zullen wij de aandelen van Twence B.V. niet tegen elke prijs verkopen. Uw raad wordt daarom in de gelegenheid gesteld na het doorlopen van het verkoopproces een oordeel over het resultaat te vellen. Pas daarna zullen wij een eventueel verkoopbesluit nemen.

Naar aanleiding van de bijeenkomst voor college- en raadsleden op 21 februari 2008 merken wij nog eens op dat de discussie over het belang van Regio Twente in Twence B.V. ook zou zijn gevoerd wanneer er geen sprake was van de Agenda van Twente. Zoals in het oorspronkelijke

regioraadsvoorstel al is vermeld hebben de portefeuillehouders financiën in de afgelopen jaren meerdere keren de wens geuit om een discussie te voeren over de toekomstige betrekkingen met Twence B.V. De gemeente Almelo heeft hier zelfs expliciet om gevraagd in een brief d.d. 14 november 2005.

Ook in de recente Nota Deelnemingen Rijksoverheid zien wij geen aanleiding om niet tot verkoop van het belang van Regio Twente in Twence B.V. over te gaan. Verkoop is niet in strijd met de visie die het rijk daarin –overigens alleen voor zichzelf- met betrekking tot de afstoting van deelnemingen verwoordt.

3 Overige vragen second opinion

Tijdens het op 8 november 2007 gehouden portefeuillehoudersoverleg afval en financiën zijn ook enkele vragen ingebracht die betrekking hebben op activiteiten die Twence B.V. uitvoert of op alternatieve financieringsconstructies voor de Agenda van Twente. Deze zijn buiten de opdracht aan het adviesbureau gelaten omdat het om concrete zaken gaat die Regio Twente zelf kon uitzoeken en waarvoor geen externe partij vereist is. In samenwerking met het management van Twence B.V. zijn deze vragen beantwoord. In bijgevoegd document 'Overige vragen second opinion' treft u de vragen en antwoorden aan.

4 Strategisch verkoopplan

In de regioraad van 24 oktober 2007 heeft de voorzitter het besluit van ons bestuur m.b.t. het uitstellen van de besluitvorming over het belang van Regio Twente in Twence B.V. en het houden van een second opinion toegelicht. Vanuit de regioraad is toen gevraagd bij de uitgestelde besluitvorming het strategisch verkoopplan te betrekken. Dit hebben wij toegezegd. In verband daarmee treft u bijgaand aan het document 'Strategisch plan verkoop belang Regio Twente in Twence B.V.'. Dit document is in samenspraak met het management van Twence B.V. opgesteld.

Bij het profiel van de aandeelhouder is er voor gekozen om bij de selectiecriteria een open vraagstelling aan te houden. Dit wordt meer gedaan bij een verkoopproces van aandelen. Op die wijze worden de kandidaat-kopers gestimuleerd om in competitie met elkaar hun visie, standpunt of aanbod kenbaar te maken. Hierdoor kan tijdens het verkoopproces een steeds betere selectie plaatsvinden t.a.v. onderdelen die Regio Twente van belang acht. Wanneer er bij voorbaat concrete doelen worden geformuleerd, bijvoorbeeld dat de werkgelegenheid gedurende 4 jaar moet worden gegarandeerd, dan zullen kandidaatkopers veelal aangeven hiermee in te stemmen, terwijl er bij een open vraagstelling mogelijk meer jaren worden gegarandeerd.

Het strategisch verkoopplan is voorgelegd aan de OR van Twence B.V. omdat de OR ingevolge de Wet op de ondernemingsraden een adviesrecht heeft ingeval de meerderheidsaandeelhouder zijn aandelen verkoopt. De suggesties van de OR van Twence B.V. zijn in de voorliggende versie verwerkt. Voorts heeft de voorzitter op verzoek van de OR op 31 januari 2008 met de OR van gedachten gewisseld over het lopende traject. Naar aanleiding daarvan is de positie van de OR in het verkoopproces in het strategisch plan opgenomen.

5 Herijking afvalleveringscontract

In het oorspronkelijk regioraadsvoorstel was opgenomen dat het wenselijk is de nog tot 1 juli 2022 durende overeenkomst voor de levering van 220.000 ton brandbaar huishoudelijk afval per jaar te herzien. Voorgesteld werd de vaststelling van de herziene leveringsovereenkomst te delegeren aan ons bestuur in afstemming met Twence B.V. en na gehoord te hebben de gemeentelijke portefeuillehouders afval en financiën. In verband met het uitstel van de besluitvorming zijn de mogelijkheden tot herziening van de overeenkomst in de afgelopen periode al onderzocht. Dit is gebeurd door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Werkgroep Afvalverwerking Twente, de kerngroep financiën, Twence B.V. en Regio Twente. Dit heeft geresulteerd in het document 'Herijking afvalleveringscontract huishoudelijk afval en gft', dat is bijgevoegd.

5.1. Brandbaar huishoudelijk restafval

Bij de verkoop van de aandelen worden met betrekking tot het brandbaar huishoudelijk restafval t.a.v. het volume 4 scenario's geschetst (punt 2.2.1). Scenario 3 wordt het meest haalbaar geacht. Hierbij moet er wel rekening mee worden gehouden dat dit gevolgen kan hebben voor de verkoopopbrengst. Een voorspelling hiervan kan niet worden gedaan omdat e.e.a. afhangt van het type koper.

Bij scenario 0 (de huidige situatie waarop ING CF de waardering heeft gebaseerd) zal de verkoopopbrengst naar verwachting het hoogste zijn, maar hierbij wordt gedurende 15 jaar het risico gelopen dat er onvoldoende afval in de markt beschikbaar is om het tekort van de Twentse gemeenten aan te vullen. Het tekort moet dan wel worden betaald.

De vertegenwoordigers uit de WAT zetten vraagtekens bij de haalbaarheid van Scenario 1. Door diverse gemeenten worden thans groenafval (niet zijnde GFT), hout, grond e.d. naar andere verwerkers gebracht en men verwacht hierop binnen de gemeente onvoldoende grip te krijgen. Dit speelt overigens ook wanneer gekozen wordt voor het actief aandeelhouderschap, waaraan Ernst & Young o.a. de voorwaarde verbindt dat gemeenten alle afvalstromen via Twence B.V. moeten laten lopen.

Bij scenario 2 wordt wel de hoeveelheid verminderd tot 160.000 ton per jaar, doch de vertegenwoordigers van de WAT verwachten deze hoeveelheid niet te halen door beleidsontwikkelingen die er zijn of gaan komen. Hierbij moet worden gedacht aan de gevolgen van het verpakkingenconvenant (o.a. gescheiden inzameling kunststoffen) en de invoering van diftar. Ook dit scenario zal overigens gevolgen voor de verkoopopbrengst kunnen hebben.

Bij het brandbaar huishoudelijk afval zijn er t.a.v. het tarief 2 scenario's beschreven. Het aanhouden van het huidige tarief van € 113,30 per ton zal tot een hogere verkoopopbrengst leiden dan het verlagen van dit tarief tot bijvoorbeeld € 100,=.

5.1.1 Standpunt dagelijks bestuur

Wij stellen u voor ten aanzien van het volume te kiezen voor scenario 3 (verplichte levering van 220.000 ton per jaar wordt gewijzigd in aanleverplicht voor al het bij de gemeente vrijkomende brandbaar huishoudelijk afval) en voor wat betreft het tarief voor de huidige prijs van € 113,= per ton met een jaarlijkse indexering op basis van de halve prijsinflatie-index. Door deze constructie is er geen volumeverplichting meer. Verder zijn de gemeenten gewend aan het huidige tarief van € 113,= en dit tarief wordt gedurende de komende 15 jaar slechts gematigd verhoogd. Een verlaging van het tarief heeft nadelige gevolgen voor de verkoopopbrengst. Naar onze mening is het publiek belang hiermee voor de komende 15 jaar voldoende geborgd. Wij verwachten dat Twence B.V. met deze aanpassing akkoord gaat. Ter verduidelijking merken wij in dit verband op dat Regio Twente niet eenzijdig het tot 1 juli 2022 bestaande contract kan aanpassen.

Wij stellen u voor de vaststelling van de tekst van de aanpassing van het huidige contract te delegeren aan ons bestuur, gehoord de portefeuillehouders afval en financiën.

5.2 GFT

Met betrekking tot het GFT-afval zijn er weinig keuzes en risico's. Er geldt hier geen volumeverplichting en thans wordt het tarief jaarlijks door de Algemene vergadering van Aandeelhouders bepaald. Voorts geldt de levering van GFT nu voor onbepaalde tijd. Een en ander is vastgelegd in het in overleg met Twence B.V. door de portefeuillehouders afval vastgestelde 'Afsprakenkader afvallevering'. Bij verkoop van de aandelen is het wenselijk de aanlevering, het tarief en de indexering daarvan alsmede de looptijd in een contract vast te leggen. Er is daarbij een keuze tussen de halve en hele prijsinflatie-index.

5.2.1 Standpunt dagelijks bestuur

Voorgesteld wordt de afspraken uit het 'Afsprakenkader afvallevering' om te zetten in een contract tussen Regio Twente (namens de Twentse gemeenten) en Twence B.V. Uitgangspunten daarbij zijn een aanleverplicht van al het bij de gemeente vrijkomende GFT-afval, een tarief van € 55,= per ton met een jaarlijkse indexering op basis van de halve prijsinflatie-index en een looptijd die gekoppeld is aan die van het contract voor de levering van brandbaar huishoudelijk restafval (dus tot 1 juli 2022). Hiermee wordt voor een periode van 15 jaar een continuering van de huidige situatie bereikt. Wij achten het publiek belang hiermee voldoende geborgd.

Wij stellen u voor de vaststelling van de tekst van het contract te delegeren aan ons bestuur, gehoord de portefeuillehouders afval en financiën.

6 Positie derden

6.1 Medeaandeelhouders

Regio Twente is via Twence Beheer B.V. voor 81,9% aandeelhouder van Twence B.V. Daarnaast bezit het Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen 3,1% van de aandelen. Dit zijn de 'gewone' aandeelhouders aan wie, behoudens de vaste uitkering aan Essent, het uit te keren dividend toekomt. Essent bezit 15% cumulatief preferente aandelen, hetgeen inhoudt dat zij uit het dividend een vaste vergoeding van 4,5% van de nominale waarde van haar aandelen (€ 150.000,=) ontvangt. Dit is een bedrag van € 6.750,=.

6.1.1 Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen

Het Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen heeft besloten Regio Twente te volgen in haar besluitvorming. Wanneer Regio Twente de aandelen verkoopt doet Noord Groningen dat ook. Tussen Regio Twente en Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen is een aandeelhoudersovereenkomst gesloten waarin vastgelegd is:

- dat Regio Twente de aandelen van Noord-Groningen tegen dezelfde voorwaarden en condities ten verkoop zal aanbieden;
- dat Regio Twente het verkoopproces beheert en de koper selecteert;
- dat Noord-Groningen verplicht is de aandelen te verkopen aan de door Regio Twente geselecteerde koper;
- de informatievoorziening van Regio Twente aan Noord Groningen en
- de kostenverdeling tussen partijen.

6.1.2 Essent

De positie van Essent is een bijzondere. De waarde van 'cumulatief preferente' aandelen is niet te vergelijken met 'gewone' aandelen. Verder is niet uitgesloten dat Essent mee wil dingen naar de aankoop van de aandelen van Regio Twente. Een aanbiedingsverplichting bestaat er niet zodat Regio Twente in beginsel vrij is de aandelen te verkopen. Er is evenwel bij de oprichting van Twence B.V. een aandeelhoudersovereenkomst tussen Essent en Regio Twente gesloten waarin is vastgelegd, dat de overdracht van aandelen de goedkeuring van de Algemene vergadering van Aandeelhouders van Twence B.V. behoeft. Regio Twente zal dan geen stem uitbrengen indien door die goedkeuring aandelen worden verkregen door een partij die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid door Essent niet als medeaandeelhouder behoeft te worden aanvaard.

Wij stellen ons ten doel uiterlijk 21 mei 2008 tot afspraken met Essent te komen.

6.2 Verkoopopbrengst

De verkoopopbrengst komt na aftrek van de kosten die met het verkoopproces gemoeid zijn ten goede van Regio Twente. Op basis van het besluit dat uw raad op 27 juni 2007 genomen heeft wordt hiervan € 80 miljoen gereserveerd voor de bijdrage van Regio Twente in de Agenda van Twente. Hiervoor zijn door uw raad op 20 december 2007 twee regionale investeringsfondsen ingesteld. De meeropbrengst wordt aan de Twentse gemeenten uitgekeerd op basis van het inwoneraantal. Ten aanzien van de uitkering aan de gemeenten is er een bijzondere positie voor de gemeenten Berkelland en Rijssen-Holten.

6.2.1 Berkelland

Met de voormalige gemeente Neede, die thans deel uitmaakt van de gemeente Berkelland, is bij het moment van uittreding uit Regio Twente overeengekomen om de relatie met Twence B.V. te bestendigen, als ware Neede nog deelnemer in Regio Twente. De rechten (het jaarlijkse dividend waarbij het inwoneraantal per 31 december 2004 wordt aangehouden) en plichten (de huidige leveringsovereenkomst) zijn intact gebleven. Dit is vastgelegd in een overeenkomst. Hierin is niets geregeld over de situatie die ontstaat bij verkoop van de aandelen.

De verdeling van de verkoopopbrengst kan niet vergeleken worden met het uitkeren van dividend. Het dividend wordt uitgekeerd op basis van de winst die in een bepaald jaar wordt behaald. Daaraan hebben alle gemeenten die in dat jaar afval bij Twence B.V. hebben gebracht een bijdrage geleverd. De verkoopwaarde wordt evenwel bepaald door het rendement op de totale investeringen die door het bedrijf gedaan zijn. De voormalige gemeente Neede is pas vanaf 1995 voor wat betreft de afvalverwerking deelnemer in Regio Twente, terwijl er voordien al (vanaf 1981) forse investeringen zijn gedaan. Wij achten het daarom gerechtvaardigd hiermee rekening te houden bij de uitkering aan de gemeente Berkelland. Neede heeft namelijk geen 'entreebijdrage' betaald. Over onze zienswijze zijn wij nog met deze gemeente in gesprek.

6.2.2 Rijssen-Holten

Deze fusiegemeente bestaat uit de voormalige gemeenten Rijssen en Holten. De gemeente Rijssen is steeds voor wat betreft afvalverwerking deelnemer in Regio Twente geweest. Voor de gemeente Holten geldt dit niet. Die heeft hiervoor een contract met de VAM dat nog steeds van kracht is. Bij de uitkering van het jaarlijkse dividend wordt hiermee rekening gehouden. Naar onze mening moet dit ook voor de verkoopopbrengst gelden.

6.2.3 Garantie- en overige verplichtingen

Er dient in het door uw raad te nemen besluit ook aangegeven te worden op welke wijze wordt omgegaan met eventuele garantie- en overige verplichtingen die uit de verkoopovereenkomst voortvloeien. Hierbij kan het gaan om een garantie op de juistheid van de jaarrekening, afgedragen belastingen, vergunningen en milieuaspecten, aantal werknemers en naleven van de rechtspositie. Verder kan het gaan om verborgen gebreken die pas na de verkoop kenbaar worden en waarmee de koper redelijkerwijs geen rekening kon houden. Door het goed doorlopen van het verkoopproces, waarin voldoende informatie aan de koper wordt verstrekt, kan worden voorkomen dat er achteraf garantieclaims komen. Dergelijke claims komen dan ook niet veel voor. Daarnaast kan het voorkomen dat de koper specifieke vrijwaringen verlangt ten aanzien van bepaalde problemen die zich in het bedrijf zouden kunnen voordoen en die de koper niet wil overnemen. Of dergelijke vrijwaringen worden verlangd is bekend voordat een definitief verkoopbesluit wordt genomen. Het is reëel dat de financiële gevolgen van eventuele garantie- en overige verplichtingen naar rato van hun aandeel in de verkoopopbrengst ten laste van de gemeenten wordt gebracht.

7 Voorstel

Wij stellen u voor:

1. Een keuze te maken uit de volgende door Ernst en Young voorgestelde, in paragraaf 2.2.1 omschreven, scenario's:
  1. Het actief aandeelhouderschap waarbij door alle gemeenten financiële garantstellingen worden verstrekt voor investeringen van Twence B.V. en alle gemeentelijke afvalstromen bij of via Twence B.V. worden verwerkt.
  2. Het verkopen van het volledige belang van Regio Twente in Twence B.V. waarbij het afvalleveringscontract wordt herijkt en de koper wordt geselecteerd aan de hand van het 'Strategisch plan verkoop belang Regio Twente in Twence'.
2. Indien uw raad kiest voor het onder 1.1 omschreven scenario zijn daaraan de volgende voorwaarden verbonden:
  1. Het door Regio Twente verstrekken van financiële garantstellingen voor investeringen van Twence B.V.
  2. Het door alle gemeenten aanleveren aan alle gemeentelijke afvalstromen bij Twence.
3. Indien uw raad kiest voor het onder 1.2 omschreven scenario in te stemmen met:
  1. Het starten en doorlopen van een verkoopproces met betrekking tot het volledige door Regio Twente indirect gehouden belang in Twence B.V. door het doen van een geconditioneerde uitnodiging aan geïnteresseerde partijen om een bod uit te brengen op 100% van de aandelen in Twence Beheer B.V. of via Twence Beheer B.V. op 81,9% van de aandelen in Twence B.V. gezamenlijk met de aandelen in Twence B.V. gehouden door Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen (3,1% gewone aandelen) en eventueel Essent N.V. (15% cumulatief preferente aandelen). (*zie schematische weergave in figuur 1*).
  2. Het strategisch verkoopplan en dit plan als uitgangspunt te hanteren bij het doorlopen van het verkoopproces.

3. Het tot 1 juli 2022 geldende contract voor de levering van brandbaar huishoudelijk afval wordt herzien overeenkomstig paragraaf 5.1.1 en de vaststelling van de tekst daarvan te delegeren aan ons bestuur, gehoord de portefeuillehouders afval en financiën.
4. De in het "Afsprakenkader afvallevering" opgenomen afspraken met betrekking tot GFT om te zetten in een contract overeenkomstig paragraaf 5.1.2 en de vaststelling van de tekst daarvan te delegeren aan ons bestuur, gehoord de portefeuillehouders afval en financiën.
5. Het delegeren van het definitieve besluit tot directe of indirecte verkoop van het volledige door Regio Twente indirect gehouden belang in Twence B.V. aan ons bestuur, gehoord de regioraad.
6. Het uitkeren van de verkoopopbrengst van Twence B.V. of Twence Beheer B.V., onder aftrek van de kosten van de verkoop (o.a. proceskosten, adviseurskosten) en € 80 miljoen voor de twee regionale investeringsfondsen voor uitvoering van de Agenda van Twente, aan de deelnemende gemeenten op basis van het inwoneraantal en met inachtneming van het vermeldde in de paragrafen 6.2.1 en 6.2.2.
7. Het ten laste van de deelnemende gemeenten brengen van eventuele garantie- en overige verplichtingen voortvloeiend uit de verkoopovereenkomst, e.e.a. naar rato van hun aandeel in de opbrengst.

Enschede, 3 maart 2008

Dagelijks bestuur,

secretaris,

voorzitter,

dr. J.M.E. Traag

P.E.J. den Oudsten

Bijlagen

Document 'Overige vragen second opinion'

Document 'Strategisch plan verkoop belang Regio Twente in Twence'

Document 'Herijking afvalleveringscontract brandbaar huishoudelijk afval en gft'

Verslag bijeenkomst voor college- en raadsleden d.d. 21 februari 2008

Figuur 1: Twee alternatieven voor bieding op het belang van Regio Twente in Twence B.V.

